

Державний Округ Канади 1914.
REFERAT PRASOWY.

L. 122. 138.
Ілюстрована Шевченківська Бібліотека

№ 17

Марина.

З 1 малюнком і портретом.

165026
165026

Накладом „Канадийского Фармера“
852 MAIN STREET. WINNIPEG, CANADA

ЛНБ України ім.В.Стефаника

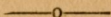
00504823 (M)

2006

2014

Ілюстрована Шевченківська Бібліотека
№ 17.

Марина.

З 1 малюнком і портретом.

165026

Накладом „Канадйского Фармера.”
852 Main Street, Winnipeg, Canada.

10R.

11

н. 127734

ЛВІВСЬКА БІБЛІОТЕКА
АН УРСР
№ и 127734

M. Webreck

Марина.

Неначе цвьашок в серце вбитий,
Отсю „Марину” я ношу.
Давно б списать несамовиту,
Так що-ж? сказали б, що брешу;
Що на панів, бачиш, сердитий,
То все такеє і пишу
Про їх собачії звичаї.
Сказали б просто: дурень лає
 За те, що сам кріпак,
Неодукований сїряк.
Неправда! їй-Богу, не лаю!
Мені не жаль, що я не пан,
А жаль мені, і жаль великий,
На просьвіщенних християн.
І звїр того не зробить дикий,
 Що ви, бючи поклони,
З братами дієте. Закони
Катами писані за вас,
То вам байдуже! В добрий час
У Київ їздите що-року,
Та сповідаєтесь, нівроку,
У схимника.

Та й те сказать,
Чого я турбуюсь:
Ані злого, ні доброго
Я вже не почую.
А як, кажу, хто не чує,
То тому й байдуже.
Прилітай же з України,
Єдиний мій друже,
Моя думо пречистая,
Вірная дружино,

Та розкажи, моя зоре,
Про тую Марину:
Як вона у пана злого
І за-що страдала —
Та нищечком, щоб не чули,
Або не дознались;
А то скажуть, що на шляхах
Чинимо розбої,
Та ще дальше запровторять, —
Пропадем обое!

(I.)

.
.
.
.
.
Недавно се було.
Через село весільє йшло,
А пан з костьолу їхав,
Чи управитель, а не пан.
За вихилясами придан,
За зиком та за сьміхом
Ніхто й не бачив, як проїхав
Той управитель, Лях ледачий.
А він так добре бачив,
А надто молодую.

За-що пак милує Господь
Лихую твар такую,
Як сей правитель? Другий год,
Як він з німецькими плугами
Забрав ся голий в сей куток, —
А що тих бідних покриток
Пустив по сьвіту з байстріюками!
Отже й нічого! А жонатий,
І має двоє діточок,
Як янголяточок.
Дивітесь: вийшла погуляти,
Мов краля, пані молодая
З двома маленькими дітьми.
І посла за молодим;
А потім діточок витає

І жінку, кралю молодую,
Аж тричи бідную цілує.
І розмовляючи, пішли
Собі в покої. Незабаром
І молодого привели.
На завтра в город одвезли,
Та й заголили в москалі.
Оттак по нашому звичаю,
Не думавши, кончають!

А молода? Мабуть без пари
Судилось Господом зносити
Красу і молодість. Мов чари,
Розсипалось та розлилось...
І знову в люди довелось
Проситись в найми? Ні, не знову:
Вона вже панна покойова,
Уже Марисею зовуть,
А не Мариною. Найпаче
Сердешній плакати не дають;
Вона ж сховаєть-ся, та й плаче.
Дурна! Їй шкода мужика,
Та жаль сьвятого сїряка.
А глянь лиш гарно кругом себе:
І раю красчого не треба!
Чого ти хочеш, забажай:
Всього дадуть, та ще й багато.
Не треба, кажеш; дайте хату!
Сього вже лучше й не благай!
Бо се — сама здорова знаєш...
Диви ся, огерем яким
Сам пан круг тебе похожає:
Уже чи добрим, чи лихим,
А будеш панською ріднею,
Хиба повісиш ся... За нею
Приходила мати
У пана просити;
Звелів не пускати,
А як прийде — бити.
Що тут їй робити?
Пішла ридаючи в село:

Одним-одно дитя було,
Та й те пропало...

(II.)

Неначе ворон той, летячи,
Про непогоду людям кряче:
Так я про сльози та печаль,
Та про байстрят оттих ледачих,
Хоть і нікому їх не жаль,

Росказую, та плачу.
Мені їх жаль... Мій Боже милий!
Даруй словам сьвятую силу —
Людськеє серце пробивать,
Людськїї сльози проливать:
Щоб милость душу осінила,
Щоб спала тихая печаль
На очи їх, щоб стало жаль
Моїх дівчаток, щоб навчились
Путями добрими ходити,
Сьвятого Господа любити,
І брата миловати!

На-силу
Прийшла до-дому. Подивилась:
Цьвіти за образом сьвятим,
І на вікні стоять цьвіти;
На стінах фарбами хрести,
Неначе добрая картина,
Понамальовані. Марина,
І все Марина, все сама...
Тільки Мариночки нема...
І ледве, ледве вийшла з хати.
Пішла на гору, на прокляті
Палати глянуть, та й пішла
Аж до палат. Під тином сіла
І ніч цілісіньку сиділа
Та плакала. Уже з села
Ватажники ватагу гнали,
А мати плакала, ридала.
Уже і сонечко зійшло,
Уже й зайшло, смеркати стало, —
Не йде сердешная в село,

Сидить під тином. Проганяли,
Уже й собаками цькували, —
Не йде, та й годі.

А Марина в сукні білій,
Неначе білиця,
Богу молить ся, та плаче,
Замкнута в сьвітлиці.
Опріч цана у сьвітлицю
Ніхто не вступає;
Сам і їсти їй приносить,
І просить, благає,
Щоб на його подивилась,
Щоб утерла очі.
І дивити ся не хоче,
І їсти не хоче.
Мордуєть-ся Лях поганий,
Не зна, що й почати;
А Марина вяне, сохне
У білих палатах.
Уже й літо минуло ся,
Зима вже на дворі;
А Марина сидить собі,
Уже й не говорить
І не плаче. Оттак її
Доконав, небогу,
Той правитель! А все-таки
Не вдіє нічого,
Хоч заріж її, та й годі!
Така вже вродилась!

Раз у-вечері зимою
Марина дивилась
На ліс чорний, а з-за лісу
Червоний дїжою
Місяць сходив. — „І я колись
Була молодою!”
Прошептала, задумалась,
Потім заспівала:

„Хата на помості,
Наїхали гості;

Розплітали коси,
Та стрічки знімали.
А пан просить сала,
А чорт їсти просить.
Гуси, гуси білі
В ирій полетіли,
А сірі на море.”

(III.)

Завили пси на дворі,
Зареготали ся псарі,
А пан, червоний аж горить,
Іде в сьвітлицю до Марини,
Як Кирик п'яний.

Ніби в хаті,
На холоді сердешна мати
Під тином, знай, собі сидить.
Стара неначе одуріла.
Мороз лютує, аж скрипить,
Луна червона побіліла,
І сторож боязно кричить,
Щоб злого пана не збудить.
Аж глядь: палати зайняли ся,
Пожар! пожар!... І де взяли ся,
Ті люде в Бога! Мов з землі
Родили ся і тут росли,
Неначе хвилі напливали,
Та на пожар той дивувались.
Та й диво там таки було!
Марина гола на-голо
Перед будинком танцювала
У-парі з матір'ю, і — страх! —
З ножем окровленим в руках,

І приспівувала:
„Чи не се-ж та кумася,
Що підтикала ся?
Як була я пані
В новому жупані,
Паничі лицялись,
Руку цілували.” (До матері:)

— А ви до мене на весілля
З того світу прийшли?
Мені вже й косу розплели,
Та пан приїхав. Гиля! гиля!
Чи то не гуси, то пани!
Диви ся! в ирій полетіли...
Агу! гиля! до сатани,
До чорта в гості!... Чуеш? чуеш?
У Києві всі дзвони дзвонять.
Чи бачиш? он огонь горить,
А пан лежить собі, читає
І просить пити... А ти знаєш,
Що я зарізала його?...
Диви ся! он-де головою
Стоїть на комині... Чого,
Чого ти дивиш ся на неї?
Се мати, мати! не дивись!
А то з'їси. Ось на — давись!

(Дав дулі і співає:)

„Полюбила москаля,
Та ще й зуби вискала!
Москалі, москалі
Запасок навезли;
Паничі —
Дукачів;
А поповичі з міста
Навезли намиста.
Бий, дзвоне, бий!
Хмару розбий!
Нехай хмари
На Татари,
А сонечко на християне!
Бий, дзвоне, бий!”

Мати.

Мариночко! ходімо спать!

Марина.

Ходімо спать, бо завтра рано
До церкви підемо. Поганий —
Диви ся! — лізе цілувать.
Ось тобі на!

Мати.

Ходімо спать! (До людей:)
Хрещені люде, допоможіте!

Марина.

Беріть мене! беріть, вяжіте!
Ведіть до пана у сьвітлицю!
А ти чи підеш подивить ся,
Якою панною Марина
У пана в-заперті сидить,
І вяне, сохне, гине, гине
Твоя единая дитина,
Твоя Мариночка? (Співає:)
„Ой гиля, гиля, сірії гуси,
Гиля на Дунай!
Завязала головоньку.
Тепер сиди та думай!”
І пташкам воля, в чистім полі
І пташкам весело літать.
А я зовянула в неволі. (Плаче.)
Хоча-б намисто було взять,
Отсе б повісилась... От бачиш,
Тепер і шкода!... Хоч топись!
Чого-ж ти, мамо моя, плачеш?
Не плач, голубочко! дивись:
Се я, Мариночка твоя!
Диви ся: чорная змія
По снігу лізе... Утечу!
У ирій знову полечу!
Бо я возулею вже стала...
Чи він у гості не приходив?
Убили мабуть на-войні...
А знаєш, сніло ся мені:

Полкандибала стара мати
Свою Марину доганяти.

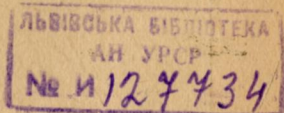
У день неначе місяць сходив,
А ми гуляєм по-над морем
У-двох собі. Дивлю ся: зорі
Попадали неначе в воду,
Тільки остала ся одна,
Одна-однісенька на небі.
А я, неначе навісна,
В Дунаєві шукаю броду,
З байстрам розхрістана бреду.
Сьміють ся люде надо мною,
Зовуть покриткою, дурною;
І ти сьмієш ся, а я плачу.
Ба ні, не плачу — регочусь...
Диви ся, як я полечу,
Бо я — сова...

Та й замахала
Неначе крилами, руками
І пострибала через двір
У поле, виючи мов звір.
Пошкандибала стара мати
Свою Марину доганяти.

Пани до одного спеклись,
Неначе добрі поросята;
Згоріли білії палати
А люде тихо розійшлись.

Марини й матери не стало...
Уже весною, як орали,
Два трупи на полі найшли
І на могилі поховали.

1848.
Кос-Арал.

339953

Ілюстрована Ш

II
И 127.734

1. Причинпа. З 2 малюнками і портретом.
Катерина. З 3 малюнками і портретом.
Тополя. З 1 малюнком і портретом.
Гайдамаки. З 15 малюнками і портретом.
Черниця Маряна. З 1 малюнком і портретом.
Утоплена. З 1 малюнком і портретом.
7. Гамадія. З 1 малюнком і портретом.
8. Сова. З 1 малюнком і портретом.
9. Єретик або Іван Гус. З 1 малюнком і портр.
10. Невольник. З 2 малюнками і портретом.
11. Наймитка. З 2 малюнками і портретом.
12. Відьма. З 1 малюнком і портретом.
13. Княжна. З 1 малюнком і портретом.
15. Варнак. З 1 малюнком і портретом.
16. Титарівна. З 1 малюнком і портретом.
17. Марина. З 1 малюнком і портретом.
18. Сотник. З 1 малюнком і портретом.
19. Петрусь. З 1 малюнком і портретом.
20. Тарасова ніч. — Іван Підкова. — Перебендя. З 2 малюнк. і портрет.
21. Русалка. — Як би тобі довело ся. З 2 малюнками і портретом.
22. Назар Стодоля. З 2 малюнками і портретом.
23. Збірник дрібних віршів. З 7 малюнками і портр.
24. Збірник дрібних віршів про Україну та козацтво. З 4 малюнками і портретом.
За всі разом..... \$1.50.

Кожий свідомий Українець повинен знати
ІСТОРІЮ СВОГО КРАЮ.

Видавництво «Канад. Фармера» в порозумінні з Руською Книгарнею у Вінніпегу передрукувало старограсне видане Проф. М. Грушевського

ІЛЮСТРОВАНУ ІСТОРІЮ УКРАЇНИ

в комплекті. Історія є популярна і зрозуміла для кожного. В старім краю випродано два видання, тепер вже час поби по 4-ох літах появил ся третій наклад. Є се величезна книга, має 516 сторін, 416 образків. — Ціна \$3.00.

Замовлення висилайте на адресу:

Ruska Knyharnia

848-850 Main St.

Winnipeg, Man.

REFERT PRASOWY

Ілюстрована Шевченківська Бібліотека

№ 17

Марина.

З 1 малюнком і портретом.

165026

Накладом «Канадийского Фармера»
852 MAIN STREET, WINNIPEG, CANADA